

מערך שיעור בעקבות צפייה בסרטון: Take me home

https://www.youtube.com/watch?v=D_Rx4qZ8QRc

רקע:

תחילת שנה מהווה עבור חלק מן התלמידים (בעיקר עבור אלה החווים מעברים) הזדמנות להכיר חברים חדשים וליצור מעגלים חדשים. ההזדמנות הזו מכילה סקרנות והתרגשות חיובית ועם זאת רצון להתבלט ולמצוא חן אשר לעיתים מתבטא בהתנהגות אשר לא תואמת את האותנטיות של אותו תלמיד/ה.

בתקופה הזו התלמידים בוחנים אחד השני, מנסים להבין את המרקם החברתי, את מקומם, ואת הילדים שהם רוצים שיהיו סביבם. על פי מה אנחנו בוחרים את החברים? איך אנחנו יודעים מי החברים הנכונים עבורנו אשר תואמים לנו בדברים שחשובים לנו? השאלות הללו הן לא תמיד מודעות אך כאנשי חינוך אנו יודעים להגיד שהם מעסיקים את התלמידים שלנו. בעיקר, לנוכח החשיבות האדירה שיש להיבט החברתי בגילאים הצעירים.

שיח כנה ופתוח בנושא באמצעות סרטון אנימציה קצר יכול לעורר את התלמידים ולעזור להם להבין ולקבל את מה שעובר עליהם בהיבט של המצב החברתי. חשוב במהלך השיח לתת להם את ההרגשה שניתן לדבר גם על הדברים הללו שלרוב השיח עליהם פחות מדובר ברמה הזו.

בסרטון האנימציה הנוכחי שצירפנו החיות הן במוקד הסרטון. למקרה זה יש יתרונות וחסרונות. היתרונות: הילדים אינם מפרשים את הסרטון, כסרטון "חינוכי" הבא להעביר להם מסר על עולמם ועל כן מאפשרים לעצמם לחוות את הרגשות המתעוררים תוך הזדהות עם דמויות החיות בסרטון ולפיכך לא מתקיימת שיפוטיות/ ביקורת. החסרונות: סרטון האנימציה שבו הדמויות אינן אנושיות אלא חיות, אינו בהכרח מאפשר השלכה ישירה של התלמידים לחייהם האישיים, ולכן דורש התעמקות בתיווך המורה. עם זאת, גם כאשר אין השלכה מכוונת וישירה המסרים מחלחלים ומצליחים לגעת.

אוכלוסיית יעד: תלמידי כיתות א'-ד'.

מטרות:

- להעלות למודעות את הנורמטיביות ברצון ובניסיון למצוא חן.
- לעודד את התלמידים לבדוק עם עצמם את האופן בו הם בוחרים את החברים והתלמידים שהם רוצים שיהיו סביבם
- להרחיב את הפרספקטיבה בכל הנוגע להיבט החברתי
- לעורר את התלמידים רגשית
- לפתח שיח בנושא שלרוב אינו מדובר

מערך השיעור:

להקרין את הסרטון פעמיים: ההמלצה להראות את הסרטון פעמיים הינה מכיוון שמדובר בסרטון קצר שבצפייה ראשונה ישנה רק התרשמות ראשונית. כאשר מסתכלים בצפייה שניה, צפייה אשר מקבלת הנחייה למה יש לשים לב, היא מהווה כבסיס לפענוח המסר מהסרטון.

להקרין את הסרטון פעם ראשונה:

שאלות לדיון לאחר הצפייה הראשונה:

1. איך אתם מרגישים לאחר הצפייה בסרטון?

להקריין את הסרטון פעם שניה (צפיה מונחית: לבקש מהתלמידים לשים לב להתנהגות של הכלבים האחרים)

שאלות לדין לאחר הצפייה הראשונה:

2. מה ראינו בסרטון?
3. עם מי מבין הדמויות בסרטון הזדהיתם ומדוע?
4. מדוע לדעתכם בסוף הסרטון הילדה בחרה לקחת את הכלב הספציפי בו היא בחרה?
5. האם אתם יכולים לחשוב על סיטואציה בחיכם בה הרגשתם כמו שהכלבים הרגישו שהם צריכים/ רוצים למצוא חן?
6. איזה כלב אתם הייתם בוחרים לעצמכם (אילו תכונות/ מאפיינים חשובים לכם בבחירת כלב).

הצעה לפעילות: לבקש מהתלמידים להתחלק לזוגות ושכל אחד יספר לשני על הדברים שחשובים לו בבחירת החברים. מהם הערכים שחשובים לו/ לה בחברים שלהם? מהערכים הללו כל אחד מכין את הרשימה שלו שתלווה אותו לאורך השנה.

הרציונל:

התלמידים הצעירים שלנו מעניקים חשיבות עליונה להיבט חברתי. לרוב כאשר עולה השיח בהקשר הזה הוא נסוב סביב מניעת חרמות, קבלת האחר, מעמדות חברתיות וכדומה. מערך השיעור הנוכחי מזמן את התלמידים לשיח מעט שונה אשר מתמקד בהיבטים הפחות קיצוניים ויותר נורמטיביים שעוברים על כל תלמיד/ה.

איך אני רוכש חברים? מה אני עושה כדי למצוא חן? איך אני בוחר את החברים שלי? האם / איך אני יודע שהחברות טובה ונכונה לי? - אלו שאלות אשר מעסיקות את כל התלמידים. אלו הן כמובן שאלות מפתחות ומגבשות את העצמי, נורמטיביות וחשובות להמשך ויש לתת להן את המקום.

בסרטון האנימציה הקצר שלפנינו נראית ילדה מגיעה למקלט לכלבים לאמץ כלב. הכלבים במקלט מנסים למצוא חן בעיניה על מנת שהם יבחרו על ידה. הילדה מתלבטת ומסתכלת על הכלב היפה או זה שמנסה להצחיק אותה ובסוף היא בוחרת בכלב שמעורר את ליבה. הילדה מסמלת עבורנו את כל אחד מן התלמידים שמתחיל את השנה ומנסה לבחור לעצמו מיהם החברים שיהיו מסביבו.

למעך הנוכחי יש כוח ביכולת שלו להוות עבור המורה מיפוי רגשי/ חברתי של התלמידים. המיפוי הזה יאפשר המשך עבודה של המורה עם התלמידים ליצור חיבורים חיוביים ומחזקים, לבחור נכונה קבוצות וכדומה...

מאחלים לכם שיעור נפלא ומפרה
 אורית אליקים ודנה פרייזינגר
 קבוצת אפיקי תקשורת וצוות אופקים
 03-9369475